

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група Доста је било
22. јун 2017. год.
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 22. 06. 2017

Орг.јед.	Број	Прилог	Вредности
01	560	7801	17

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ ("Сл. гласник РС", бр. 94/2016), с предлогом да се донесе у редовном поступку.

ЗАКОН О ДОПУНАМА ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Члан 1.

У Закону о спречавању насиља у породици ("Службени гласник РС", бр. 94/2016) у члану 17. после става 6. додаје се став 7, који гласи:

"Уколико надлежни полицијски службеник после првог захтева жртве не донесе наређење којим изриче хитну меру, жртва се може обратити центру за социјални рад који по хитном поступку преиспитује случај и, уколико оцени да постоји сумња да постоји породично насиље, обавештава полицијску управу која је дужна да поново изврши процену ризика и опасности од насиља у породици и поново одлучи о изрицању мере."

Члан 2.

У члану 29. после става 1. додају се ставови 2, 3, 4. и 5, који гласе:

"Државни органи који су дужни да жртви пруже основне информације су: полицијска управа, јавно тужилаштво, судови опште надлежности, прекршајни судови и центар за социјалну заштиту.

Петнаест дана након ступања овог закона на снагу највиши руководилац одредиће двоје запослених задужених за давање информација који су дужни да на усмени или писмени захтев жртве доставе информацију из делокруга своје надлежности.

Највиши руководиоца који не изврши ову обавезу у року предвиђеном у ставу 3. овог члана казниће се са 100.000 динара.

Казну је дужан да плати из сопствених средстава.”

Члан 3.

У члану 31. после става 5. додају се ставови 6. и 7, који гласе:

”Индивидуални план заштите и подршке жртви обавезно садржи и безусловну новчану помоћ у трајању од шест месеци од дана изрицања хитних мера (чл. 16) у износу од:

- 150 евра у динарској противвредности на дан доношења одлуке за особе без деце;
- 200 евра у динарској противвредности на дан доношења одлуке за особе са једним дететом;
- 250 евра у динарској противвредности на дан доношења одлуке за особе са двоје деце;
- 300 евра у динарској противвредности на дан доношења одлуке за особе са троје и више деце.

Након истека времена на које је одређена безусловна новчана помоћ група за сарадњу може, уколико процени да постоји потреба, продужити новчану помоћ за још три месеца.”

Члан 4.

После члана 35. додаје се члан 35а, који гласи:

”Члан 35а

Обавезује се Републички завод за статистику да у року од шест месеци од ступања на снагу овог закона почне да води засебну базу података о случајевима породичног насиља и примени овог закона.

Статистика о породичном насиљу објављиваће се на посебном сајту, који ће водити и ажурирати Републички завод за статистику.

Завод податке набавља из полиције, судова, и центара за социјалну заштиту, који су дужни да сарађују по овим питањима.

Завод је дужан да сваке године направи и објави извештај о насиљу у породици у коме ће упоређивати тренутно стање са стањем пре 1. јуна 2017. год.

Уколико Републички завод за статистику не буде у складу са ст. 1. и 2. овог члана почео да води базу података о породичом насиљу, директор Завода кажњава се са 100.000 динара.

Казну је неопходно платити из сопствених извора.”

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Србије” и примењује се одмах по ступању на снагу.

Образложење

I. Уставни основ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 2. Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује и обезбеђује остваривање и заштиту слобода и права грађана, уставност и законитост и поступак пред судовима и другим државним органима.

II. Разлози за доношење закона

С обзиром на то да хитне мере подразумевају физичко раздвајање од насилника, а то често може да значи и материјалну несигурност за жртву, те да жртве управо због антиципиране материјалне несигурности одбијају да пријаве насилника, неопходно је након физичког раздвајања од насилника жртвама осигурати материјалну егзистенцију, барем на неко време.

По тренутно важећем закону, жртва насиља добијају физичку заштиту, али не и материјалну и новчану помоћ. Ово је значајан недостатак, будући да су научна истраживања показала¹ да значајан број жртава (поготово жена) одустаје од пријаве насилника ако зна да ће, као последицу раздвајања од насилника, изгубити материјалне приходе који су неопходни за лично издржавање и издржавање деце. Нажалост, будући да одсуство новчане помоћи резултира у непријављивању, никада нећемо сазнати колико жртава никада не пријави насилника када нема овакве помоћи.

Решењем које се предлаже у овом Закону (чл. 3) се овај проблем превазилази, а жртве додатно охрабрују да пријаве насилника.

---

¹ Silke Meyer. 2012. “Why women stay. A theoretical examination of rational choice and moral reasoning in the context of intimate partner violence.” *Australian & New Zealand Journal of Criminology*. Vol. 45. Issue 2. str. 179-283.
<http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0004865812443677> (Пристапљено: 12.06.2017)

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Уз члан 1.

Примећено је да у прошлости институције нису увек реаговале на захтеве за заштитом од породичног насиља, одн. да су процењивале ситуацију као некритичну по жртву. У једном извештају Заштитника грађана,² наводи се да је поступком контроле утврђено да институције нису реаговале у 12 од 14 случајева убистава жена као облика породичног насиља. Утврђено је такође да институције (нпр. полиција и центар за социјални рад) нису међусобно размењивале информације. Да би се ово спречило, жртва мора да има могућност да се, у случају нереаговања, обрати већем броју институција која имају право да реагују. Надлежни центар за социјални рад би био најпогоднија институција за овакву врсту реакције.

Уз члан 2.

У Предлогу закона није јасно одређено ко и када треба да одреди особе које ће информисати жртве насиља о њиховом праву на заштиту. Да би се избегла ситуација у којој нико није одговоран за непружање информација, неопходно је јасно дефинисати које институције имају обавезу да жртвама насиља пруже информације.

Такође, да не би било забуне око тога ко треба да одреди ова лица, дужност да именује ова лица у свакој институцији треба да буде највише руководеће лице – начелник полицијске станице, јавни тужилац, председник суда, директор центра за социјални рад итд.

Уколико пропусти да их именује, кажњава се новчано по принципу личне одговорности, што значи да казну мора плати из личних средстава, не са рачуна органа којим руководи.

Уз члан 3.

Истраживања о породичном насиљу показала су да жене често одустају од пријављивања насилника ако при том знају да ће раздвајање резултирати у погоршаном материјалном положају. Разумевање овог феномена требало би да доведе до закључка да је, за адекватну и потпуну заштиту од насиља неопходно да се жртвама омогући и привремена материјална помоћ у виду новчане помоћи.

У овом члану предлаже се новчана помоћ у динарској противвредности од 150 евра за жртве насиља без деце све до помоћи од 300 евра за жртве са троје и више деце.

---

² Омбудсман. 2012. "Посебан извештај о ситуацији породичног насиља над женама у Србији." http://www.ombudsman.rs/index.php/lang-sr_YU/izvestaji/posebnii-izvestaji/2106-2012-01-12-13-43-33 (Приступљено 12. јуна 2017.)

Уз члан 4.

За ефикасну примену оваквог закона неопходно је да Завод за статистику води базу података о броју случајева породичног насиља да би се видело да ли закон даје ефекте и да ли су неопходне додатне промене у систему заштите од породичног насиља.

Завод за статистику већ води евиденцију о насиљу у породици, али се овим чланом прописује његова обавеза да за то оформи посебну отворену базу података, те да у форми посебног извештаја сваке године упоређује тренутни ниво насиља у породици са стањем пре 1. јуна 2017. год, када је прва верзија закона ступила на снагу.³ Основни циљ овакве базе података и извештаја је да се измери ефекат закона на ниво породичног насиља након почетка његове примене.

Овакве мере заштите се у граду Београду спроводе од 2010. године. Жртве насиља добијају између 11.000 и 16.000 дин. месечно.⁴

Уз члан 5.

Овај члан уређује ступање на снагу закона.

IV. Финансијска средства потребна за примену закона

За спровођење овог закона потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије у износу од 500.000 динара. Средства се могу добити смањењем субвенција страним инвеститорима. (Закон о буџету Републике Србије за 2017. год. програм 1510, функција 410, пројекат 0002, економска калсификација 454, које укупно износе 1,29 милијарди динара.)

V. Анализа ефеката закона

Усвајањем предложеног закона омогућиће се ефикаснија заштита жртава породичног насиља. Ако жртве знају да ће бити потпомогнуте и новчано када се физички раставе од насилника, жртве ће бити спремније да пријаве насиље у породици. То би могло да има одвраћајући ефекат, одн. да ефикасније одврати насилнике да се понашају насилнички.

VI. Преглед одредаба Закона заштити од порпдиног насиља које се мењају и допуњују

Члан 17.

Ако после процене ризика установи непосредну опасност од насиља у породици, надлежни полицијски службеник доноси наређење којим изриче

³ До сада су извештаје и анализе спроводиле невладине организације и Виктимолошко друштво Србије, али спорадично. Погледати: <http://www.vreme.co.rs/cms/view.php?id=1299246> (Приступљено: 15.06.2017)

⁴ *Blic*. 24.12.2010. <http://www.blic.rs/vesti/beograd/novcana-pomoc-zrtvama-porodicnog-nasilja-u-beogradu/v4916d6> (Приступљено: 12.06.2017)

хитну меру учиниоцу који је доведен у надлежну организациону јединицу полиције (члан 15, став 1).

Хитне мере су: мера привременог удаљења учиниоца из стана и мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој.

Наређењем могу да се изрекну обе хитне мере.

Наређење садржи: назив органа који га доноси, податке о лицу коме се изриче хитна мера, врсту хитне мере која се изриче и њено трајање, дан и час изрицања хитне мере и обавезу лица коме је изречена хитна мера да се по њеном истеку јави полицијском службенику који је изрекао.

Наређење се уручује лицу коме је хитна мера изречена. Ако оно одбије пријем наређења, надлежни полицијски службеник саставља о томе белешку, чиме се сматра да је наређење уручено.

Надлежни полицијски службеник доставља наређење, одмах после његовог уручења, основном јавном тужиоцу на чијем подручју се налази пребивалиште, односно боравиште жртве, центру за социјални рад и групи за координацију и сарадњу, а жртва насиља писмено се обавештава о врсти хитне мере која је изречена.

УКОЛИКО НАДЛЕЖНИ ПОЛИЦИЈСКИ СЛУЖБЕНИК ПОСЛЕ ПРВОГ ЗАХТЕВА ЖРТВЕ НЕ ДОНЕСЕ НАРЕЂЕЊЕ КОЈИМ ИЗРИЧЕ ХИТНУ МЕРУ, ЖРТВА СЕ МОЖЕ ОБРАТИТИ ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КОЈИ ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ ПРЕИСПИТУЈЕ СЛУЧАЈ И, УКОЛИКО ОЦЕНИ ДА ПОСТОЈИ СУМЊА ДА ПОСТОЈИ ПОРОДИЧНО НАСИЉЕ, ОБАВЕШТАВА ПОЛИЦИЈСКУ УПРАВУ КОЈА ЈЕ ДУЖНА ДА ПОНОВО ИЗВРШИ ПРОЦЕНУ РИЗИКА И ОПАСНОСТИ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ И ПОНОВО ОДЛУЧИ О ИЗРИЦАЊУ МЕРЕ.

Члан 29.

Државни органи и установе надлежни за примену овог закона дужни су да у првом контакту са жртвом насиља у породици или жртвом кривичног дела из овог закона дају жртви потпуна обавештења о органима, правним лицима и удружењима који јој пружају заштиту и подршку, на начин и на језику који жртва насиља разуме.

ДРЖАВНИ ОРГАНИ КОЈИ СУ ДУЖНИ ДА ЖРТВИ ПРУЖЕ ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ СУ: ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА, ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО, СУДОВИ ОПШТЕ НАДЛЕЖНОСТИ, ПРЕКРШАЈНИ СУДОВИ И ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ.

ПЕТНАЕСТ ДАНА НАКОН СТУПАЊА ОВОГ ЗАКОНА НА СНАГУ НАЈВИШИ РУКОВОДИЛАЦ ОДРЕДИЋЕ ДВОЈЕ ЗАПОЛЕНИХ ЗАДУЖЕНИХ ЗА ДАВАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА КОЈИ СУ ДУЖНИ ДА НА УСМЕНИ ИЛИ ПИСМЕНИ ЗАХТЕВ ЖРТВЕ ДОСТАВЕ ИНФОРМАЦИЈУ ИЗ ДЕЛОКРУГА СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ.

НАЈВИШИ РУКОВОДИЛАЦ КОЈИ НЕ ИЗВРШИ ОВУ ОБАВЕЗУ У РОКУ ПРЕДВИЂЕНОМ У СТАВУ 3. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ СА 100.000 ДИНАРА.

КАЗНУ ЈЕ ДУЖАН ДА ПЛАТИ ИЗ СОПСТВЕНИХ СРЕДСТАВА.

Члан 31.

По пријему процене ризика којом је установљена непосредна опасност од насиља у породици, група за координацију и сарадњу израђује индивидуални план заштите и подршке жртви, који садржи целовите и делотворне мере заштите и подршке жртви, али и другим члановима породице којима је подршка потребна.

У изради индивидуалног плана заштите и подршке жртви учествује и жртва, ако то жели и ако то дозвољава њено емотивно и физичко стање.

Мере заштите морају да пруже безбедност жртви, да зауставе насиље, спрече да се оно понови и заштите права жртве, а мере подршке да омогуће да се жртви пружи психосоцијална и друга подршка ради њеног опоравка, оснаживања и осамостаљивања.

Индивидуалним планом заштите и подршке жртви одређују се извршиоци конкретних мера и рокови за њихово предузимање, као и план праћења и процене делотворности планираних и предузетих мера.

Индивидуални план заштите и подршке жртви израђује се и за жртве кривичних дела из овог закона.

ИНДИВИДУАЛНИ ПЛАН ЗАШТИТЕ И ПОДРШКЕ ЖРТВИ ОБАВЕЗНО САДРЖИ И БЕЗУСЛОВНУ НОВЧАНУ ПОМОЋ У ТРАЈАЊУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА ИЗРИЦАЊА ХИТНИХ МЕРА (ЧЛ. 16) У ИЗНОСУ ОД:

- 150 ЕВРА У ДИНАРСКОЈ ПРОТИВВРЕДНОСТИ НА ДАН ДОНОШЕЊА ОДЛУКЕ ЗА ОСОБЕ БЕЗ ДЕЦЕ;
- 200 ЕВРА У ДИНАРСКОЈ ПРОТИВВРЕДНОСТИ НА ДАН ДОНОШЕЊА ОДЛУКЕ ЗА ОСОБЕ СА ЈЕДНИМ ДЕТЕТОМ;
- 250 ЕВРА У ДИНАРСКОЈ ПРОТИВВРЕДНОСТИ НА ДАН ДОНОШЕЊА ОДЛУКЕ ЗА ОСОБЕ СА ДВОЈЕ ДЕЦЕ;
- 300 ЕВРА У ДИНАРСКОЈ ПРОТИВВРЕДНОСТИ НА ДАН ДОНОШЕЊА ОДЛУКЕ ЗА ОСОБЕ СА ТРОЈЕ И ВИШЕ ДЕЦЕ.

НАКОН ИСТЕКА ВРЕМЕНА НА КОЈЕ ЈЕ ОДРЕЂЕНА БЕЗУСЛОВНА НОВЧАНА ПОМОЋ ГРУПА ЗА САРАДЊУ МОЖЕ, УКОЛИКО ПРОЦЕНИ ДА ПОСТОЈИ ПОТРЕБА, ПРОДУЖИТИ НОВЧАНУ ПОМОЋ ЗА ЈОШ ТРИ МЕСЕЦА.

Члан 35а

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ ДА У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА ПОЧНЕ ДА ВОДИ ЗАСЕБНУ БАЗУ ПОДАТАКА О СЛУЧАЈЕВИМА ПОРОДИЧНОГ НАСИЉА И ПРИМЕНИ ОВОГ ЗАКОНА.

СТАТИСТИКА О ПОРОДИЧНОМ НАСИЉУ ОБЈАВЉИВАЋЕ СЕ НА ПОСЕБНОМ САЈТУ, КОЈИ ЋЕ ВОДИТИ И АЖУРИРАТИ РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ.

ЗАВОД ПОДАТКЕ НАБАВЉА ИЗ ПОЛИЦИЈЕ, СУДОВА, И ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ, КОЈИ СУ ДУЖНИ ДА САРАЂУЈУ ПО ОВИМ ПИТАЊИМА.

ЗАВОД ЈЕ ДУЖАН ДА СВАКЕ ГОДИНЕ НАПРАВИ И ОБЈАВИ ИЗВЕШТАЈ О НАСИЉУ У ПОРОДИЦИ У КОМЕ ЋЕ УПОРЕЂИВАТИ ТРЕНУТНО СТАЊЕ СА СТАЊЕМ ПРЕ 1. ЈУНА 2017. ГОД.

УКОЛИКО РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ НЕ БУДЕ У СКЛАДУ СА СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ПОЧЕО ДА ВОДИ БАЗУ ПОДАТАКА О ПОРОДИЧНОМ НАСИЉУ, ДИРЕКТОР ЗАВОДА КАЖЊАВА СЕ СА 100.000 ДИНАРА.

КАЗНУ ЈЕ НЕОПХОДНО ПЛАТИТИ ИЗ СОПСТВЕНИХ ИЗВОРА.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа
Народни посланик Душан Павловић.

2. Назив прописа

Предлог закона о допуни Закона о спречавању насиља у породици
The Law Proposal on Amending the Preventing Domestic Violence Act

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС,” број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа

Наслов VII. Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80. – Јачање институција и владавине права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Еевропске уније и оцене усклађености са њима

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Предлога закона о допунама Закона о породичном насиљу.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Душан Павловић